

* R F - 3 0 3 6 / 2 0 0 *

RF-3036
LL. M. (Part-II) Examination
April / May – 2010
Wages
(Group D)

Time : 3 Hours]

[Total Marks : 60

સૂચના :

(૧)

<p>નીચે દર્શાવેલ નિશાનીવાળી વિગતો ઉત્તરવહી પર અવશ્ય લખવી. Fillup strictly the details of signs on your answer book.</p> <p>Name of the Examination : LL. M. (Part-2)</p> <p>Name of the Subject : Wages</p> <p>Subject Code No. : 3 0 3 6 Section No. (1, 2,.....): Nil</p>	<p>Seat No. :</p> <table border="1" style="width: 100%; height: 20px;"><tr><td style="width: 15%;"></td><td style="width: 15%;"></td><td style="width: 15%;"></td><td style="width: 15%;"></td><td style="width: 15%;"></td><td style="width: 15%;"></td></tr></table> <div style="border: 1px solid black; border-radius: 15px; height: 60px; margin-top: 10px; display: flex; align-items: center; justify-content: center; padding: 10px;">Student's Signature</div>						

(૨) દરેકના ગુણ સરખા છે.

(૩) ઉત્તરોના સમર્થનમાં મહત્વના કેસ-લો ટાંકો.

૧ “રાષ્ટ્રીય વેતન નીતિ ઉપર વૈશ્વિકરણની અસર” સમજાવો. ૧૫

અથવા

૧ પ્રમાણિત વેતન નક્કી કરવામાં મૂડીસહાયક પરિબલો અને શ્રમસહાયક પરિબલોની અસરો ચર્ચો. ૧૫

૨ જીવનનિર્વાહ વેતનનો અધિકારએ કામદારનો કાનૂની અધિકાર છે જે બંધારણ નીચે આરક્ષિત છે - ચર્ચો. ૧૫

અથવા

૨ ‘લઘુતમ વેતનનો ઈનકાર એટલે વેઈ’ ભારતીય બંધારણમાં કરવામાં આવેલી વેતન સંદર્ભે જોગવાઈઓને ધ્યાનમાં રાખી વિધાનને સમજાવો. ૧૫

૩ કિંમત અને વેતન વચ્ચેના આંતરસંબંધોની ચર્ચા કરો. વેતન ઉપર વેરા વાસ્તવિક વેતન ઘટાડે છે કે નહીં ? પ્રશ્નની સંપૂર્ણ ચર્ચા કરો. ૧૫

અથવા

૩ રાષ્ટ્રીય વેતન નીતિ પર આંતરરાષ્ટ્રીય મજૂર સંઘની ભૂમિકાની ટીકા કરો. ૧૫

- ૪ ટૂંકનોંધ લખો : (ગમે તે બે) ૧૫
- (૧) બોનસ
  - (૨) ઉદ્યોગ ક્ષમતા અને વેતન નિર્ધારણ
  - (૩) નિમ્ન વેતન અને ઉચ્ચ સહુલિયતો
  - (૪) વેતનો અને ગ્રાહક
  - (૫) શહેર વળતરાત્મક ભથ્થું.

ENGLISH VERSION

- Instructions :** (1) As per the instruction No. 1 of Page No. 1.
(2) All questions carry equal marks.
(3) Cite important case-law in support of answer.

- 1 Explain the impact of Globalisation on National Wage Policy. 15

OR

- 1 Discuss the Impact of Capital intensive factors and labour intensive factors on fixing the standard wage.
- 2 Right to living wage is a legal right of a worker. Which is protected under the constitution. Discuss. 15

OR

- 2 Denial the minimum wage is defined as forced labour. Explain this sentence in perspective of the Constitutional provisions on wages.
- 3 Discuss the inter relationship between wages and price. Whether tax on wage cut the real wage. Discuss questions fully. 15

OR

- 3 Comment on: "Role of International labour organisation on National Wage Policy".
- 4 Short notes: (any two) 15
- (1) Bonus
  - (2) Capacity of industry and wage fixation
  - (3) Low wage and high perks
  - (4) Wage and consumer
  - (5) City compensatory allowance.